

Warszawa, dnia 19 czerwca 2020 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

MICHAŁ WOŚ

DGK-VI.4770. 3.2020.IK.1

DECYZJA

Działając na podstawie art. 29 ust. 1, w związku z art. 34 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2019 r. poz. 868, ze zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Rathdowney Polska Sp. z o.o. oraz po uzyskaniu przewidzianych ustawą *Prawo geologiczne i górnicze* opinii

postanawiam

odmówić zmiany koncesji nr 26/2010/p z dnia 12 maja 2010 r. wydanej przez Ministra Środowiska na rzecz Rathdowney Polska Sp. z o.o., zmienionej decyzjami Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r., (znak: DGKks-4770-26/38569/12/JM) oraz z dnia 21 listopada 2014 r. (znak: DGK-VI-4770-56/47252/ 14/AK), na poszukiwanie i rozpoznawanie rud cynku i ołowiu na obszarze obejmującym części 3 złóż Zn-Pb: „Zawiercie I”, „Zawiercie II” i „Rodaki-Rokitno Szlacheckie”, położonych w granicach gmin Lazy i Ogrodzieniec, w powiecie zawierciańskim w województwie śląskim.

Uzasadnienie:

W dniu 12 maja 2010 r. Minister Środowiska udzielił Rathdowney Polska Sp. z o.o. na okres 5 lat, koncesji nr 26/2010/p na poszukiwanie i rozpoznawanie rud cynku i ołowiu na obszarze obejmującym części 3 złóż Zn-Pb: „Zawiercie I”, „Zawiercie II” i „Rodaki-Rokitno Szlacheckie”, położonym w granicach gmin Lazy i Ogrodzieniec, w powiecie zawierciańskim w województwie śląskim. Na wniosek przedsiębiorcy koncesja została zmieniona decyzjami Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. oraz 21 listopada 2014 r. Ww. zmiany koncesji objęły zakres i harmonogram prac i robót geologicznych oraz termin obowiązywania koncesji, który ustalony został na 10 lat od daty udzielenia koncesji (biorąc pod uwagę termin ostateczności decyzji koncesyjnej, tj. 21 czerwca 2010 r. należy przyjąć, że omawiana koncesja została udzielona do dnia 21 czerwca 2020 r.).

W ramach koncesji przedsiębiorca wykonał część prac nią objętych, a także sporządził *Dokumentację geologiczną złoża rud cynku i ołowiu „Zawiercie 3” w kat. C1+C2+D* oraz szereg dodatków do istniejących już dokumentacji, w tym także *Dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża rud cynku i ołowiu „Zawiercie 3” w kat. C1+C2+D*, który został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2019 r.

Wnioskiem z dnia 11 marca 2020 r. Rathdowney Polska Sp. z o.o. zwróciła się do Ministra Środowiska o zmianę przedmiotowej koncesji. Wniosek obejmował wydłużenie czasu obowiązywania koncesji o 5 lat oraz ograniczenie zakresu robót geologicznych objętych omawianą koncesją, tj. zmniejszenie pierwotnie zaprojektowanej liczby otworów wiertniczych, zmniejszenie powierzchni przewidzianej do wykonania badań geofizycznych oraz wprowadzenie możliwości wykonania dodatkowych powierzchniowych badań geofizycznych prowadzonych różnymi metodami.

Po uzupełnieniu wniosek wraz z załącznikami spełniał wymagania określone w ustawie *Prawo geologiczne i górnicze*.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 34 ust. 1a *Prawa geologicznego i górniczego* organ koncesyjny w toku postępowania zasięgnął opinii Burmistrza Łaz oraz Burmistrza Miasta i Gminy Ogrodzieniec odnośnie zmiany przedmiotowej koncesji. Projekt rozstrzygnięcia został negatywnie zaopiniowany przez Burmistrza Łaz (postanowienie z dnia 26 maja 2020 r., znak: WK-OŚ.6523.1.2020), a także Burmistrza Miasta i Gminy Ogrodzieniec (postanowienie z dnia 29 maja 2020 r., znak: ISZ.651.2.2020/2).

W swoim postanowieniu Burmistrz Łaz zwrócił uwagę na długi czas trwania przedmiotowej koncesji i niepewność mieszkańców gminy Łazy związaną z dalszym zamiarem prowadzenia prac poszukiwawczo-rozpoznawczych, wskazując, iż Gmina Łazy kilkakrotnie wyrażała swój sprzeciw do planowanej eksploatacji złóż cynku i ołowiu. Burmistrz Łaz zwrócił uwagę na sprzeczność pomiędzy zamierzeniami przedsiębiorcy, a wolą mieszkańców, a także na fakt, że w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego nie przewidziano możliwości lokalizacji zakładów górniczych.

Burmistrz Miasta i Gminy Ogrodzieniec w wydanej opinii wskazał, że celem poszukiwania i rozpoznawania przez spółkę Rathdowney Polska złóż rud cynku i ołowiu jest uzyskanie w kolejnym etapie koncesji wydobywczej i budowa kopalni. Takie zamierzenia według organu opiniującego stanowią zagrożenie dla cennych walorów przyrodniczych, historycznych i środowiskowych występujących w obrębie Miasta i Gminy Ogrodzieniec. Plany budowy kopalni budzą sprzeciw społeczności lokalnej czego przykładem są działania samorządów lokalnych powiatu zawierciańskiego i podjęte uchwały, m.in. przez Miasto i Gminę Ogrodzieniec przeciwko budowie kopalni cynku i ołowiu. Zgodnie z przedmiotową opinią plany budowy przyszłej kopalni są sprzeczne z kierunkami rozwoju i modelem społeczno-ekonomicznym przyjętym przez Miasto i Gminę Ogrodzieniec. Oprócz tego organ opiniujący zwrócił uwagę na możliwe problemy finansowe przedsiębiorcy i brak możliwości sfinansowania prac i robót geologicznych ze względu na zależność przedsiębiorcy od kanadyjskiego podmiotu finansującego i jego niskie notowania giełdowe. W dalszej części opinii Burmistrz Miasta i Gminy Ogrodzieniec wskazał na możliwe szkody w środowisku naturalnym w przypadku budowy kopalni cynku i ołowiu, w szczególności na negatywne oddziaływanie tego typu inwestycji na ujęcia wód podziemnych występujących w obrębie Miasta i Gminy Ogrodzieniec i związane z tym problemy z dostarczeniem wody do zaopatrzenia ludności i przemysłu w obrębie powiatu zawierciańskiego. W swojej opinii Burmistrz Miasta i Gminy Ogrodzieniec powołał się na wykonane w latach 2014-2016 opracowania autorstwa dr hab. J. Cabaly i dr J. Badera oraz dr K. Filipka, a także Multiconsult Polska, dotyczące negatywnych skutków wydobywania, przetwarzania rud i składowania odpadów w rejonie zawierciańskim.

Pismami z dnia 5 czerwca 2020 r. i 9 czerwca 2020 r. przedsiębiorca odniósł się do ww. negatywnych opinii organów samorządu terytorialnego, przywołując głównie argumentację zawartą już w złożonym wniosku.

Minister Środowiska, biorąc pod uwagę wszystkie dowody zebrane w przedmiotowej sprawie, zważył co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 *Prawa geologicznego i górniczego* organ koncesyjny może dokonać zmiany koncesji na wniosek przedsiębiorcy, któremu została ona udzielona.

Stosownie do art. 34 ust. 1a *Prawa geologicznego i górniczego* do zmiany koncesji stosuje się odpowiednio przepisy o jej udzieleniu.

W ramach przedmiotowej koncesji Rathdowney Polska Sp. z o.o. w ciągu 10 lat jej obowiązywania wykonał prace i roboty geologiczne poszukiwawczo-rozpoznawcze w obrębie udokumentowanych złóż cynku i ołowiu „Zawiercie I”, „Zawiercie II” i „Rodaki-Rokitno Szlacheckie”, które zostały wykorzystane do sporządzenia *Dokumentacji geologicznej złoża rud cynku i ołowiu „Zawiercie 3” w kat. C1+C2+D* oraz szeregu dodatków do istniejących już dokumentacji, w tym także *Dodatku nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża rud cynku i ołowiu „Zawiercie 3” w kat. C1+C2+D*, zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska w dniu 2 lipca 2019 r. Wnioskowana zmiana koncesji obejmuje dalsze rozpoznanie złoża rud Zn i Pb „Zawiercie 3” za pomocą powierzchniowych otworów wiertniczych oraz powierzchniowych badań geofizycznych.

Działalność określona przedmiotową koncesją obejmuje wprawdzie poszukiwanie i rozpoznawanie złóż cynku i ołowiu, ale biorąc pod uwagę zasady prowadzenia tego typu działalności, a także informacje przedstawiane przez przedsiębiorcę, głównym celem następującym po udokumentowaniu złoża kopaliny jest możliwość opracowania projektu zagospodarowania złoża i związana z tym ewentualność budowy kopalni.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 *Prawa geologicznego i górniczego* jeżeli zamierzona działalność sprzeciwia się interesowi publicznemu, w szczególności związanemu z bezpieczeństwem państwa w tym z interesem surowcowym państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin, bądź uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości lub obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z ich przeznaczeniem określonym odpowiednio przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, plany zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tych planów - uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości lub obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej w sposób określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych, organ koncesyjny odmawia udzielenia koncesji.

W tym stanie rzeczy organ koncesyjny powinien rozważyć zasadność przedłużenia omawianej koncesji w kontekście dwóch aspektów:

- 1) dotychczasowego rozpoznania tej struktury złożowej i możliwości prowadzenia przyszłej eksploatacji złóż rud cynku i ołowiu zgodnie z racjonalną gospodarką złożami kopalin;
- 2) ochrony środowiska z uwzględnieniem interesu publicznego.

W zakresie pierwszego z omawianych aspektów, wskazać należy, iż prace poszukiwawczo-rozpoznawcze prowadzone na podstawie przedmiotowej koncesji trwały już bardzo długo, tj. 10 lat, zwłaszcza, że rozpoznanie tego typu struktury złożowej nie powinno zająć więcej niż kilka lat. Organ koncesyjny dotychczas z dużym zrozumieniem i życzliwością podchodził do działalności Spółki, zgadzając się chociażby na zmianę terminu obowiązywania przedmiotowej koncesji z 5 lat do 10 lat. Przez cały ten okres 10-ciu lat przedsiębiorca wykonał jedynie ok. 13% zaplanowanych w tym czasie prac, tj. 109 z 846 zaprojektowanych otworów. Mając na uwadze dotychczasowe tempo prac wykonywanych przez przedsiębiorcę w ramach koncesji 26/2010/p, w ocenie organu koncesyjnego wątpliwa jest możliwość realizacji wnioskowanych prac i robót geologicznych we wskazanym przez Spółkę czasie, tym bardziej, że przedsiębiorca mógł w ramach szeroko zakrojonej obszarowo koncesji, dokonać kompleksowego i równomiernego rozpoznania tej struktury złożowej na przestrzeni 10 lat

prowadzenia przedmiotowej działalności.

Należy zauważyć także, że specyfika złóż typu MVT w rejonie śląsko-krakowskim charakteryzuje się dużą zmiennością form występowania, w związku z tym dalsze rozpoznawanie powierzchniowymi otworami wiertniczymi może nie przynieść dostatecznych informacji geologicznych. Wobec powyższego, dalsze rozpoznawanie ma sens jedynie na etapie bieżącej eksploatacji złoża – tak jak miało to miejsce w przypadku analogicznych złóż tego typu w przeszłości. W tej sytuacji, dalsze prowadzenie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych w oparciu o przedłużoną koncesję nie jest zasadne i pozostaje poza interesem publicznym.

Co do zasady wydawanie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż leży w interesie Skarbu Państwa, który to za pomocą tego narzędzia pozyskuje informacje geologiczną. Docelowo jednak udokumentowanie złoża kopaliny jest częścią procesu, który finalnie podporządkowany jest zagospodarowaniu udokumentowanych zasobów kopaliny. Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie, zgodnie z art. 95 *Prawa geologicznego i górniczego* poprzez obowiązek ich ujawniania w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw. Takie działanie ma na celu zachowanie strategicznego znaczenia dla gospodarki kraju udokumentowanych złóż kopalin, które przy sprzyjających warunkach ekonomiczno-gospodarczych, środowiskowych i technologicznych mogą w bliższej lub dalszej przyszłości podlegać eksploatacji. Jednakże w opisywanym przypadku sama przyszła eksploatacja może budzić wątpliwości związane z kwestiami ochrony środowiska.

Odnosząc się do drugiego aspektu, budowa nowej kopalni eksploatującej rudę cynku i ołowiu niewątpliwie może stanowić zagrożenie dla środowiska naturalnego i w szczególności oddziaływać na wody użytkowe poziomy wód podziemnych. Problematyka ta jest ogólnie znana na przykładzie istniejących i zlikwidowanych kopalń cynku i ołowiu w Polsce. Na bazie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem zakładów górniczych wydobywających rudę cynku i ołowiu z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić znaczną ingerencję w środowisko naturalne tego typu inwestycji.

Należy zauważyć, że w przypadku koncesji nr 26/2010/p w czasie jej trwania do organu koncesyjnego wielokrotnie wpływały petycje mieszkańców gmin Łazy i Ogrodzieniec, przedstawiciele ww. gmin oraz organizacji ekologicznych, w których jednoznacznie sprzeciwiano się planom związanym z budową kopalni cynku i ołowiu. Społeczność oraz samorządy lokalne regionu podnoszą, iż budowa kopalni cynku i ołowiu w takim regionie spowoduje zachwianie równowagi – nieodwracalne szkody dla środowiska i wybranej drogi rozwoju gospodarczego regionu. Wprowadzenie inwestycji o udowodnionym bardzo negatywnym oddziaływaniu na człowieka, środowisko i gospodarkę zaprzępaści dokonania dziesiątków lat, kilku pokoleń społeczności lokalnej.

Organ koncesyjny przychylił się także do stanowiska przedstawionego w postanowieniu Burmistrza Łaz z 26.05.2020 r., według którego dalsze przedłużenie omawianej koncesji może powodować niepokój mieszkańców Gminy Łazy, którzy mogą obawiać się dalszych działań spółki Rathdowney Polska związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż rud cynku i ołowiu. Mając świadomość zagrożeń dla środowiska organ koncesyjny oczekuje przedstawienia konkretnie zarysowanej koncepcji zagospodarowania tych złóż w formie PZZ, który jest załącznikiem do wniosku o udzielenie koncesji wydobywczej i wówczas analiza tych dokumentów łącznie z decyzją środowiskową (która jest również obligatoryjnym załącznikiem do wniosku koncesyjnego na wydobywanie kopaliny ze złoża) pozwoli na rozstrzygnięcie czy taka koncepcja z uwzględnieniem wielkości obszaru koncesyjnego, czyni realnym pogodzenie sprzecznych interesów pro-środowiskowych mieszkańców z potencjalną eksploatacją złoża.

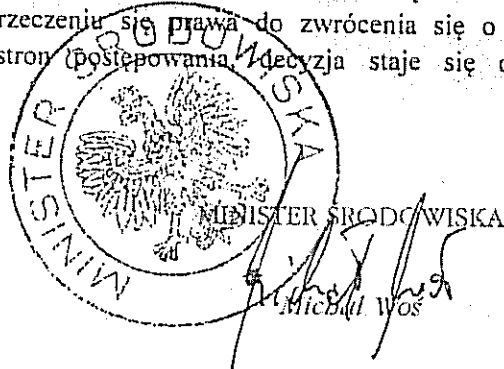
Jak zostało wyżej wspomniane, niezbędnym dokumentem do wniosku koncesyjnego na działalność polegającą na wydobywaniu kopaliny ze złoża jest również decyzja środowiskowa, w której muszą być wyjaśnione wszystkie aspekty środowiskowe, w tym dotyczące warunków wodnych oraz skumulowanego wpływu innych inwestycji (np. Huty CMC Poland Sp. z o.o.), których działalność nie jest obojętna dla środowiska.

W związku z tym, w ocenie organu koncesyjnego, mając na uwadze interes publiczny, zasadnym jest dążenie do przedstawienia pełnej i wiążącej informacji na temat ewentualnych projektów eksploatacyjnych związanych ze złożem „Zawiercie 3”, a nie ciągle prowadzenie rozpoznania tej struktury złożowej pracami przedstawionymi we wniosku o zmianę koncesji nr 26/2010/p.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

- 1) Strona niezadowolona z decyzji może w ciągu 14 dni od jej otrzymania, stosując odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji zwrócić się do Ministra Środowiska z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
- 2) Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Środowiska. Wpis stały od skargi wynosi w sprawach górnictwa i geologii 1 000 zł. Stronie może być przyznane prawo pomocy, na jej wniosek złożony do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
- 3) W trakcie biegu terminu do wniesienia ww. środka zaskarżenia strona może zrzec się prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do zwrócenia się o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron (postępowania) decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

1. Pan ██████████ - Pełnomocnik Rathdowney Polska Sp. z o.o.
ul. Browarowa 21, 43-100 Tychy;
2. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Siewierz
Lysa Góra 6, 42-400 Siewierz;
3. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencja Nieruchomości Rolnych
ul. 1 Maja 6, 45-068 Opole;
4. a/a.

Do wiadomości:

1. Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach
ul. Obórki 87, 40-929 Katowice;
2. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice;
3. Starostwo Powiatowe w Zawierciu
ul. Sienkiewicza 34, 42-400 Zawiercie;
4. Urząd Miejski w Łazach
ul. Traugutta 15, 42-450 Łazy;
5. Urząd Miasta i Gminy Ogrodzieniec
ul. Wolności 25, 42-440 Ogrodzieniec;
6. Wyższy Urząd Górniczy
ul. Poniatowskiego 31, 40-055 Katowice;
7. Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
ul. Rakowiecka 3, 00-975 Warszawa;
8. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3A, 02-673 Warszawa.